

[Poul Thomsen.]

forslag gik ud på. Det er utvivlsomt en af grundene til, at så overmåde mange af de byggesager, man har inden for statsvirksomhederne, udviser overskridelser. Jeg vil derfor henstille til den højtærede finansminister som chef for embedsmændene, at han ser lidt nærmere på disse honorarskemaer og undersøger mulighederne for en forenkling, hvorved man fik færre udvalg og sagerne skulle igennem færre behandlingsled, end de skal i øjeblikket. Derved ville man utvivlsomt kunne opnå en besparelse, som ganske vist ikke kan fikseres i et eller andet millionbeløb, men som ville kunne mærkes i det lange løb.

Helge Larsen: Jeg har bedt om ordet for at gøre et par bemærkninger rettet til den højtærede landbrugsminister vedrørende administrationen af jordlovene. Det er en kendt sag, at mange husmænd, hvis brug er for små, med megen interesse har set hen til adgangen til at få tillægsjord, så deres bedrifter kan blive suppleret op til en størrelse, der er passende for en families arbejdsindsats. Det er også en kendt sag, at der i vide kredse er skuffelse over, at forkøbsretten, hvor det gælder erhvervelse af tillægsjord, ikke udnyttes mere effektivt. Ikke mindst gælder dette for Lolland-Falster, og her er utilfredsheden, så vidt jeg kan vurdere, særlig udpræget. Det hævdes — og med rette, tror jeg — at alt for mange muligheder for at skaffe tillægsjord ikke udnyttes. Der er adskillige eksempler på, at husmænd, som har indgivet begæring om tillægsjord, ikke har fået denne tildelt i tilfælde, hvor det store eller større brug, hvorfra tillægsjorden kunne skaffes, var i fri handel. Jordlovsudvalget har simpelt hen afstået fra at gøre sin forkøbsret gældende. I et enkelt tilfælde i Øster Ulslev-Godsted kommune, er det forekommet, at erhvervet tillægsjord er givet til et brug, der ikke havde begæret tillægsjord, da begæringer skulle indgives, medens det brug, der havde indgivet begæring, ikke kom i betragtning. Nu erkender jeg, at jordprisen på Lolland-Falster vel almindeligvis ligger højere pr. arealenhed end i det øvrige land, og det kan naturligvis virke hæmmende på forkøbsrettens anvendelse, hvis jordlovsudvalget skal følge nogenlunde ensartede

regler vedrørende maksimumsbeløb ved køb; men så beder jeg om, at der må blive givet lidt friere rammer for arealerhvervelse.

Er jorden dyrere på Lolland-Falster end de fleste andre steder, hænger det sammen med, at den kan afkaste et større udbytte; det gælder naturligvis også for jorden, når den drives som husmandsbrug. I de tilfælde, hvor en husmand er rede til at overtage jorden til den pris, der er gængs på egnen, forekommer det mig, at enhver mulighed for at skaffe ham tillægsjord må udnyttes. Det princip er der syndet imod på Lolland-Falster, og jeg beder meget om, at der åbnes mulighed for en smidigere og mere effektiv anvendelse af reglerne om adgang til at erhverve tillægsjord til de indeklemte husmænd. På Lolland-Falster er det måske mere påkrævet end andre steder; her som andre steder er det nyttigt, at et landbrug får en passende størrelse, som kan danne en naturlig baggrund for en families eksistens, men vi har desuden i Maribo amt en betydelig ledighed på landet. Det turde være indlysende, at i samme omfang vi kan bringe husmandsbrugene op på en passende størrelse, så husmændene ikke behøver at søge arbejde uden for deres egen bedrift, i samme omfang øger vi beskæftigelsesmulighederne for landarbejdere og arbejdsmænd.

Endelig må jeg omtale endnu et forhold vedrørende jordlovgivningens administration på Lolland-Falster. Det er en udbredt opfattelse, at der forekommer samdrift af ejendomme på grænsen af eller hinsides det tilladte. Jeg skal ikke kunne afgøre, om denne opfattelse er rigtig, men da jeg ved, at der er indgivet klage til jordlovsudvalget over et tilfælde i Sakskøbing landsogn, og da mange mener, at klagen behandles ret langsomt, spørger jeg den højtærede landbrugsminister, om det ikke er muligt at fremskynde afgørelsen i denne og lignende klagesager. Hvad enten klagen er berettiget eller ej, vil det være en fordel for alle parter, at spørgsmålet om det påklagede forholds lovlighed eller ikke lovlighed bliver afgjort hurtigst muligt.

Nina Andersen: Jeg har en henvendelse til den højtærede udenrigsminister i forbindelse med en henvendelse, som den danske